

СТОЛИЧНА ОБЩИНА
СТОЛИЧЕН ОБЩИНСКИ СЪВЕТ

1000 София, ул. Московска № 33, Тел. 93 77 591, <http://www.sofiacouncil.bg>

Столична община

Входящ №

СОА25-ВК66-5218

Регистриран на 24.06.2025

За проверка: <https://sofia.bg/registry-report>

ЧРЕЗ:
Г-Н ЦВЕТОМИР ПЕТРОВ
ПРЕДСЕДАТЕЛ НА СОС

ДО:
ОБЩИНСКИТЕ СЪВЕТНИЦИ В СОС

ДОКЛАД

От Вили Лилков – общински съветник

**относно: Преименуване на улица № 691 в район Красно село с
името професор Божидар Божинов**

УВАЖАЕМИ ДАМИ И ГОСПОДА ОБЩИНСКИ СЪВЕТНИЦИ,

На основание чл. 4, ал. 1, чл. 6, ал. 1, т. 2, чл. 8, ал. 1 и чл. 12, ал. 3 и ал. 4 от „Наредбата за именуване и преименуване на общински обекти, поставяне, преместване и премахване на паметници и художествени елементи на територията на Столична община“ представям на Вашето внимание настоящия доклад с предложение и мотиви за преименуване на улица № 691 в район Красно село, Столична община.

Направеното предложение за именуване на улица на името на професор Божидар Божинов е със следните мотиви:

1. Професор Божинов има изключителни заслуги за развитието на Столична община и Република България.
2. Предложение за именуване на улица на името на професор Божинов от Университет по архитектура, строителство и геодезия, Камара на строителите в България, Национален клуб на строителите ветерани, Научно технически съюз по строителство в България, които оценяват изключителния принос на професор Божинов към София и България.

3. Улица № 691 е с цифрово име, а съгласно чл. 11 от Наредбата за именуване и преименуване на общински обекти цифрови имена на улици се допускат само в особени случаи – хипотеза, която в случая не е налице.

4. Улица с името на професор Божида́р Божинов не съществува в Столична община, видно от писмо изх. № 25-07-00-485-[1]/02.05.2025 г. на ГИС – София.

Изпратено е уведомително писмо до кмета на район Красно село за становище.

Във връзка с гореизложеното, предлагам на Столичния общински съвет да подкрепи предложени́я проект на решение.

Приложения:

1. Проект за решение.
2. Карта на улиците в квартала на ул. № 691.
3. Писмо от „ГИС-София“ ЕАД.
4. Биографична справка за професор Божида́р Божинов.
5. Писмо-предложение вх. № вх. рег. № СОА25-НЦ62-239/7
март 2025 г.
6. Писмо до кмета на район Красно село за становище.

С уважение:
Вили Лилков

СТОЛИЧНА ОБЩИНА

СТОЛИЧЕН ОБЩИНСКИ СЪВЕТ

1000 София, ул. Московска № 33, Тел. 93 77 591, <http://www.sofiacouncil.bg>

ПРОЕКТ

РЕШЕНИЕ №

на Столичния общински съвет
от 2025 година

**За: Преименуване на улица № 691 в район Красно село на името на
професор Божидар Божинов**

На основание чл. 21, ал. 1, т. 18 от Закона за местното самоуправление и местната администрация и чл. 4, ал. 1, чл. 6, ал. 1, т. 2, чл. 8, ал. 1 и чл. 12, ал. 3 и ал. 4 от „Наредбата за именуване и преименуване на общински обекти, поставяне, преместване и премахване на паметници и художествени елементи на територията на Столична община“

СТОЛИЧНИЯТ ОБЩИНСКИ СЪВЕТ

РЕШИ:

1. Преименува улица № 691 в район Красно село, Столична община, с обхват на уличната регулация от осова точка (ОТ) 622, през ОТ 48 до ОТ 30 по плана на м. „СЛАВИЯ“ с името професор Божидар Божинов.
2. Възлага на кмета на Столична община да публикува решението по т. 1 в поне един местен ежедневник, както и в официалния сайт на Столична община.
3. Възлага на кмета на Столична община в срок до един месец от датата на вземане на настоящото решение да организира поставянето на обозначителни табели с новото наименование на улиците.

Настоящото решение е прието на заседание на Столичния общински съвет, проведено на 2025 г., Протокол №, точка от дневния ред, по доклад № 2025 г. и е подпечатано с официалния печат на Столичния общински съвет.

**Председател на Столичния
общински съвет:**

Цветомир Петров

АВТОБИОГРАФИЯ
на
проф. д.т.н. инж. БОЖИДАР АСЕНОВ БОЖИНОВ
Доктор хонорис кауза на Университет по Архитектура
Строителство и Геодезия

1. Име: **Божидар**
2. Презиме: **Асенов**
3. Фамилия: **Божинов**
4. Дата на раждане: **30.07.1932 г.**
5. Място на раждане: **гр. Пордим, окр. Плевенски**
6. Постоянен адрес по местоживееене: **гр. София,**
7. Гражданство: **Българско**
8. Образование: **Висше**

Институция	ИСИ - Инженерно Строителен Институт
<i>Дата: от (месец/година) до (месец/година)</i>	1952 г. - 1958 г./шест години/ Завършване на висше образование с Диплома серия В № 001466 / 21.04.1958 г.
<i>Получени степен(и) или диплом(и):</i>	Магистър – Строителен инженер
Институция за специализации	УУСИ – Университет за Усъвършенстване и Специализация на Инженери
<i>Дата: от (месец/година) до (месец/година)</i>	1962 г. - 1965 г./ три години/
<i>Получени степен(и) или диплом(и):</i>	Завършен квалификационен курс по механика на твърдо тяло и математика
Институция	НИСИ - Научно-изследователски строителен институт – София (секция „Земна механика и фундиране”)
<i>Дата: от (месец/година) до (месец/година)</i>	1961 г. – 1969 г. /осем години/
<i>Получени степен(и) или диплом(и):</i>	Научен сътрудник (Последователно III, II и I-ва степен)
Институция	НИСИ - Научно-изследователски строителен институт – София (секция „Земна механика и фундиране”)
<i>Дата: от (месец/година) до (месец/година)</i>	1969 г. - 1975 г.
<i>Получени степен(и) или диплом(и):</i>	Старши научен сътрудник
Институция	НИСИ - Научно-изследователски строителен институт – София (секция „Земна механика и фундиране”)
<i>Дата: от (месец/година) до (месец/година)</i>	1974 г.
<i>Получени степен(и) или диплом(и):</i>	Докторска дисертация по Пилотно фундиране - пилоти, натоварени с хоризонтални сили и огъващи моменти.

Институция	МГУ – МИННО-ГЕОЛОЖКИ УНИВЕРСИТЕТ СВ. ИВАН РИЛСКИ, София
<i>Дата: от (месец/година) до (месец/година)</i>	1974 г. - 1982 г.
<i>Получени степен(и) или диплом(и):</i>	Доцент по Земна механика и фундиране
Институция	МГУ – МИННО-ГЕОЛОЖКИ УНИВЕРСИТЕТ СВ. ИВАН РИЛСКИ, София
<i>Дата: от (месец/година) до (месец/година)</i>	1983 г. – 16.11.2024 г.
<i>Получени степен(и) или диплом(и):</i>	Професор по Земна механика и фундиране
<i>Авторство и съавторство на издадени книги</i>	1. Пилотно фундиране – 1979 г 2. Изчисляване на конструкции върху еластична основа – 1983 г 3. Empfehlungen of the ERTC 9 – Bored Tunnels, Germany, 1995 г 4. Empfehlungen of the ERTC 9 – Bored Tunnels, Ernst&Soon, Berlin, 1997 5. Изчисляване на пилоти, шлицови и шпунтови стени, натоварени с хоризонтални сили и огъващи моменти, София, 2016 г; 6. Геотехнически обекти, София, 2022 г.;

9. Професионален опит (започнете от последната месторабота)

<i>Дата: от (месец/година) до (месец/година)</i>	2001 г. – 2024 г.
<i>Фирма</i>	“ГРУНД 1” ООД
<i>Длъжност</i>	Управител /Собственик/
<i>Описание на работата</i>	Научна, консултантска, проектантска и експертна дейност на над 5 000 хиляди обекта в областта на Геотехниката: Строителство на метростанции, свлачища, фундиране на сгради в сложни инженерно-геоложки условия, укрепване на дълбоки строителни изкопи, пречиствателни станции, фундиране на сложни пътни съоръжения и укрепяване на терени (разработил собствени програми за проектиране на подземни и ограждащи конструкции в Геотехниката – прилагани многократно при проектирането на метростанции на Софийския Метрополитен и други организации при проектиране на противосвлачищни конструкции и фундиране), пилотно фундиране, пристанищно строителство, земетръсно инженерство, импулсно уплътняване и др. Съвместна работа с фирми: ГЛАВБОЛГАРСТРОЙ, НОСНТІЕF, BAUER, ЕВРОАЛИАНС, ВАЛМЕКС, G.P. Group и много др. /ПРИЛОЖЕНИЕ 1 и ПРИЛОЖЕНИЕ 2 към настоящия документ/

	5. Удостоен с “ПОЧЕТЕН ПЛАКЕТ ЗА ЗАСЛУГИ В ПРОЕКТИРАНЕТО” от Камарата на Инженерите в Инвестиционното Проектиране; 6. Удостоен с „ПОЧЕТЕН ЗНАК” за принос в развитието на КИИП РК София – град; 7. Награда от японската фирма „TAISEI“ от 2009 г. за качествено проектиране и сътрудничество при проектирането и изпълнението на метростанции, вентилационни шахти, обръщателна шахта и други сложни геотехнически съоръжения от I-ви метродиаметър на Софийското метро; 8. Носител на 2 почетни отличия Златни значки „МАЙСТОР КОЛЪО ФИЧЕТО“ за високо майсторство, проявено творчество и дългогодишна активна дейност в строителството; 9. Носител на „Златна значка за високо техническо равнище“ от Комитета за наука и технически прогрес – 1979 г.; 10. Носител на награда от Столичен народен съвет със значка „Столичен първенец“ – 1981 г.; 11. „Почетен знак“ от Минно-геоложкия университет „Св. Иван Рилски“; 12. Почетна грамота от НТС за приноси в строителството; 13. Награда за Инфраструктурен проект на десетилетието – Софийски Метрополитен - 2018 г. IFRASTRUCTURE BULGARIA AWARDS – Sofia Metropolitan 2018; 14. Десетки фирмени награди за качествени проекти в областта на геотехниката и други.
--	--

ПРИЛОЖЕНИЕ 1 – Списък с проектирани и изпълнени обекти и други дейности

ПРИЛОЖЕНИЕ 2 – Списък с проектирани съоръжения по Софийското метро

Дата: юни 2025 г.
гр. София

ПРИЛОЖЕНИЕ 1

ЧАСТ ОТ ПРОЕКТИРАНИ И ИЗПЪЛНЕНИ ОБЕКТИ

- АЕЦ „КОЗЛОДУЙ“ – първите 4 блока – фундаирани на лъосциментова възглавница, при натоварване от 0,5 МРа. Следват блокове 5 и 6 на лъос-циментова възглавница с дебелина 2 m.
- ТЕЦ „Русе“- 1962 г. - Фундаменти на охладителните кули под които е изпълнена лъос-циментова възглавница с добавка на цимент;
- Проектант и консултант, заедно с „ХИММЕТАЛУРГПРОЕКТ“ на пилотното фундаиране на Завода за автомобилни гуми – 12 хиляди пилота 1964 – 1967 г;
- Проектант и консултант, заедно с „ХИММЕТАЛУРГПРОЕКТ“ на химкомбината „Свилоза – гр. Свищов – повдигане на нивото на завода с хидронамив от пясък /5 500 000 m³/ и пилотно фундаиране;
- Проектант и консултант при фундаирането на Нов завод за калцинирана сода и Завод за торове – Девня;
- Изграждане на циментов завод „Златна Панега“;
- Хелинг Корабен Завод „Илия Бояджиив“ – гр. Бургас;
- Главен консултант и съпроектант на Софийския метрополитен-предимно ограждащи конструкции- изпълнени;
- Проектант на фундаиране на триетажни подземни гаражи с площ от 120 000 m² – 5 m под нивото на подземните води в правителствения комплекс “Хамма”, гр. Алжир – проектът е изпълнен;
- Проектант на подземната част на Гранд хотел - София– срещу Централна поща /строителна яма с дълбочина 9 м при високо ниво на подземните води/-изпълнен;
- УКРЕПЯВАНЕ НА СВЛАЧИЩЕН МАСИВ ДО ПС “СВИЛОЗА”, Според Наредба №12/3.VII.2001 г. за проектиране на геозащитни строежи, сгради и съоръжения в свлачищни райони, свлачището се класифицира като I-ви клас – с повърхност над 20 000 m² и дълбочина на плъзгателната повърхнина над 10 m, група 5, категория А, гр. БАЛЧИК – 1998-2000 г.;
- Проектант за укрепване на сградата на градска болница в гр. Свищов /неравномерни слягания и наклонявания вследствие пропадане на лъосовата земна основа/- изпълнено и наклоняването е преустановеуно;
- Проектант на хелинги в гр. Бургас /строителен изкоп в открито море на 16 m под морското ниво с размери 150x300 m²/-изпълнени;

Автобиография на проф. д.т.н. д.х.к. инж. БОЖИДАР АСЕНОВ БОЖИНОВ (30.07.1932 г. – 16.11.2024 г.)

- Проектант на няколко хвостохранилища, проектирани съвместно с “НИПРОРУДА”-изпълнени;
- Съпроектант на пристанище – Рени за претоварване на ядрено гориво за АЕЦ– Козлодуй. Проектът е изпълнен;
- Проектант на насипното равнище на пристанище „Варна – Запад“ – строителство върху торф с дебелина 7 m – проектът е изпълнен;
- Ръководител на Национален програмен колектив на пилотния проект за укрепване на най-големите свлачища по Черноморското крайбрежие у нас:
 1. “Кабакум” – пионерен проект за укрепяване;
 2. “Зл. пясъци” – до спирка „Панорама“ – пионерен проект за укрепяване;
 3. Свлачища до гр. Балчик, в това число и най- дълбокото и обемна свлачище - 22 m дълбоко и обем от 3 милиона кубически метра – проектант. Според Наредба №12/3.VII.2001 г. за проектиране на геозащитни строежи, сгради и съоръжения в свлачищни райони, свлачището се класифицира като I-ви клас – с повърхност над 20 000 m² и дълбочина на плъзгателната повърхнина над 10 m, група 5, категория А. Проектът е изпълнен и свлачището е овладяно;
- Проектант на четири свлачища по пътища в гр. Баня, свлачище в кв. Земяне, в кв. Княжево и др-всички изпълнени;
- Проектант на свлачища /срутища/ по автомагистрала „Хемус“ – височина 32 m – изпълнени;
- Ръководител на работна група по изчисляване и прогнозиране на сляганията на блокове 5 и 6 на АЕЦ – Козлодуй и участник в работни колективи за изследване на устойчивостта на земната основа на каналите на същата централа при сеизмични въздействия- всички проучвания и изследвания са приети и изпълнени от съветските проектант и от съответните ведомства в СССР и България;
- Ръководител на съвместна разработка на Русия и България за изследването на устойчивостта на каналите на АЕЦ – Козлодуй;
- Проектант на фундирането на сградата на Британското посолство на ул. “Московска” № 9-изпълнено;
- Проектант на сградата на “БУЛБАНК” на ъгъла на ул.”Аксаков” и ул. “Г.С.Раковски” – два подземни етажа – изпълнени;
- Проектант на земната основа на хотел „Родина“ в гр. София – височина 104 m, върху разсед – изпълнено съгласно проекта;

- Проектант на фундирането на хотели “Хелена бийч” и “Маджестик” – КК “Слънчев бряг”, при усложнени инженерно-геоложки условия: високи подземни води, слаби почви - тини, торф и др. – изпълнено;
- Проектант на резервоари с големи обеми и проблемни терени на територията на ЛУКОЙЛ Нефтохим Бургас – изпълнени;
- Проектант на заздравяване на ската при апаратна камера при Пасарел за водоснабдяването на гр. София – след пропадането на терена под тръбопроводите – изпълнено;
- Проектант на фундирането на ТЕЦ „Русе“ с ЕНЕРГОПРОЕКТ – уплътняване на льосовата земна основа с тежка трамбовка – за първи път в България. Проектите са изпълнени;
- Проектант при фундирането на стъкларските заводи в гр. Белослав – 20 m дълбоки тини и гр. Нови пазар – съвместно с ПРОМПРОЕКТ – проектите са изпълнени;
- Проектант при фундирането на Циментовия завод в гр. Златна Панега – съвместно със ЗАВОДПРОЕКТ – проектът е изпълнен;
- Проектант на фундирането на (ПСОВ) пречиствателна станция за отпадни води – Созопол – високи подземни води и тини с дълбочини до 30 m. Проектът е изпълнен;
- Проектант на фундирането на (ПСОВ) пречиствателна станция за отпадни води в гр. Свищов – съществуващи 20 m дълбоки насипи под основите, проектът е изпълнен;
- Проектант на фундирането на сгради в Унгария /Будапеща/, ОНД и др. – проектите са изпълнени;

ЧАСТ ОТ ПРОЕКТИРАНИ И ИЗПЪЛНЕНИ ОБЕКТИ **ЗА ПЕРИОДА 2009 г. – 2024 г.**

- Противоерозионно укрепване на скат в зони А, В и С на Алея Първа с дължина 1 070 m и височина 30-35 m, гр. Варна – 2010-2012 г.;
- Консултант при проектирането и изпълнението на укрепителните шлицови стени на MALL PARADISE, гр. София – 2010 г.;
- Основен проектант на укрепителните шлицови стени на Sofia South Ring Mall, гр. София – 2010-2011 г.;
- АМ “Люлин” от km. 8⁰⁰ до km. 16⁰⁰ – Изготвяне на различни проекти, проектни решения и консултации във връзка с фундиране на подпорни стени, укрепяване на свлачищни и срутищни откоси – 2010-2011 г.;
- Фундиране на подпорни стени по периметъра на новостроящото се Китайско Посолство в гр. София – 2010 г.;

Автобиография на проф. д.т.н. д.х.к. инж. БОЖИДАР АСЕНОВ БОЖИНОВ (30.07.1932 г. – 16.11.2024 г.)

- Противоерозионно укрепяване на скат, фундиране на подпорни стени на участък от Околовръстен път, Южна дъга от km. 42⁺⁹⁷⁰ до km.43⁺⁰³⁰, гр. София – 2011 г.;
- Укрепяване на откосите на строителен изкоп за изпълнение сградата на Съдебната палата в гр. Прищина, Прищина – 2011 г.;
- Укрепяване стените на кръстовище на две нива по бул. „Акад. Иван Евстатиев Гешов” и ул. “Свети Георги Софийски” – 2012 г.;
- Укрепяване на аварийал свлачищен участък на АМ „Хемус” (При Витиня) при km. 26⁺⁰⁵⁰ - 2013-2014 г.;
- Фундиране чрез система от вертикални анкери и стоманобетонна конструкция за пресичане на пътен тунел над метротунел на пътната част на Транспортен възел „Лвов мост”, гр. София – 2014 г.;
- Фундиране чрез усилване на съществуващи фундаменти за обект: Рехабилитация на гаров комплекс „Централна гара София” – 2014-2015 г.;
- Укрепяване на стротилен изкоп с дълбочина Н = 13,5 m при строителството на небостъргач SKY FORT на "бул. Цариградско шосе- 7-11 км.", гр. София – 2016 г.;
- Укрепяване на свлачище на АМ „Струма”, ЛОТ 2, „Дупница-Благоевград” от км 322 до км 359 – 2015 г.;
- Укрепяване на свлачище VAR 06.10135-06-04 м-т “Св. Никола” над езиковите гимназии Според Наредба №12/3.VII.2001 г. за проектиране на геозащитни строежи, сгради и съоръжения в свлачищни райони, свлачището се класифицира като I-ви клас – с повърхност над 20 000 m² и дълбочина на плъзгателната повърхнина над 10 m, група 5, категория А, гр. Варна – 2015 г.
- Проекти за армонасипи, фундиране на мостови съоръжения, подпорни стени и други съоръжения по дължина на „Северна скоростна тангета” на гр. София – 2015 г.;
- Укрепяване на строителен изкоп за обект: “Разширение на съществуващите съоръжения за поддръжка и ремонт на самолети за Луфтханза Техник, Летищен комплекс в гр. София – 2016 г.;
- Фундиране в слаби почви в участъци у на обект „Околовръстен път – западна дъга”, подобект „Открит път от км. 0+780 до км. 6+308” – участък в района на югозападната част на кръстовището на западна дъга и пътя за Костинброд, км.3+142.;
- Укрепяване на скат за обект: АРХЕОЛОГИЧЕСКИ ПАРК – ЗАПАДНА ПОРТА НА СЕРДИКА УПИ IV-9,13 кв. 194 ПО РП НА ЗАПАДНО НАПРАВЛЕНИЕ – ЕТАП МЕТРОСТАНЦИЯ 5-7, СОФИЯ – 2016 г.;

- Дълбоко фундиране чрез усилване на съществуващи фундаменти чрез анкерни пилоти при изграждане на новата СГРАДА НА НАРОДНОТО СЪБРАНИЕ, гр. София – 2017 г.;
 - Укрепяване на свлачищни терени за изграждане реконструкция, модернизация и разширение на ПСОВ – к. к. Златни пясъци. Според Наредба №12/3.VII.2001 г. за проектиране на геозащитни строежи, сгради и съоръжения в свлачищни райони, свлачището се класифицира като I-ви клас – с повърхност над 20 000 m² и дълбочина на плъзгателната повърхнина над 10 m, група 5, категория А – 2017 г.;
 - Укрепяване на свлачищен терен за изграждане на ПСОВ и Довеждащ колектор II"а". Плъзгателната повърхнина с дълбочина на хлъзгане достига до 18-19 m от повърхността на терена. Според Наредба №12/3.VII.2001 г. за проектиране на геозащитни строежи, сгради и съоръжения в свлачищни райони, свлачището се класифицира като I-ви клас – с повърхност над 20 000 m² и дълбочина на плъзгателната повърхнина над 10 m, група 5, категория А., гр. Тутракан – 2017 г.;
 - Укрепяване на свлачище, гр. Червен Бряг – 2017-2019 г.;
- Според Наредба №12/3.VII.2001 г. за проектиране на геозащитни строежи, сгради и съоръжения в свлачищни райони. Свлачището се класифицира като I-ви клас – с повърхност над 20 000 m² и дълбочина на плъзгателната повърхнина над 10 m, група 5, категория А.
- Укрепяване на строителен изкоп с дълбочина от 13,5 m и плоско фундиране на сграда NV TOWER на МИНСТРОЙ ХОЛДИНГ с височина от 106 m, гр. София – 2018 г.;
 - Удълбочаване на кейова стена с Jet Grouting колони на пристанище в град Бургас – 2018 г.;
 - Пилотно фундиране на Завод БИОВЕТ клон Разград – 2018 г.;
 - Укрепяване на активизирало се свлачище на скат с височина 30 m по време на строителството на АМ “СТРУМА” Лот 3.1, Участък 1 от км 359⁺⁰⁰⁰ до км 360⁺⁹⁵⁰ и от км 361⁺²⁰⁰ до км 365⁺⁵⁰⁰ – 2018 г.;
 - Аварийно укрепяване на анкерна стена на път I-1 “Ботевград – София” – Страна София при км. 210⁺²⁰⁰, тангиращ с АМ “ХЕМУС при км. 34⁺³⁵⁰ ≡ 26⁺⁰⁰⁰”, – 2019 г.;
 - Пилотно фундиране на 98 метрова Многофункционална Сграда с офиси, хотел, жилища, магазини, ресторанти, подземни гаражи и трафопост на ИЗТОК ПЛАЗА – Тяло „Д” (Бивш Сервиз Изток) м."ИЗТОК-ИЗТОК", Р-н "ИЗГРЕВ", гр.СОФИЯ – 2019 г.;
 - Разширение на пристанище КРЗ ПОРТ БУРГАС – Нова кейова стена с два участъка – 2020 г.;

ПРИЛОЖЕНИЕ 2

ДЕЙНОСТТА НА ПРОФ. Д.Т.Н. Д.Х.К. ИНЖ. БОЖИДАР АСЕНОВ БОЖИНОВ В СОФИЙСКИЯ МЕТРОПОЛИТЕН

Проф. д.т.н. д.х.к. инж. Божидар Асенов Божинов е основен проектант и водещ консултант на фундирането, укрепителните, отводнителни и водопонизителни съоръжения на повечето Метростанции на Софийския Метрополитен. Проектантската му и консултантска дейност са провеждани още от самото начало, в целия период от 1973 г. до 2024 г.

Списък на проектираните от проф. дтн. дхк. инж. Божидар Асенов Божинов Метростанции и геотехнически съоръжения:

Първото участие на проф. Божинов е в консултирането и проектирането на Метростанция “НДК” заедно с тунелния участък изградени по време на строителството на Националния Дворец на Културата през 1978 г.-1981 г.

I-ВИ МЕТРОДИАМЕТЪР

1. Метростанция 7 - I “Сердика” – Изпълнение по открит способ. Дълбочина на изкопа $H=15,3$ m. Укрепена с шлицови стени, подпрени на две нива със стоманени разпонки.

2. Участъци между Метростанции 4, 5, 6 и 7 – I – изпълнени по открит способ. Дълбочини на изкопите от 8 до 15 метра. Укрепени с шлицови стени и подпрени с 1 или 2 реда стоманени разпонки в зависимост от дълбочината.

3. Метростанция 8 – I “Софийски университет”. Дълбочина на изкопа $H = 16$ m – 8 метра под ниво на подземни води. Укрепяването на изкопите е с шлицови стени, подпрени със стоманени разпонки и анкери. Площ на укрепителните конструкции – $8\,000\text{ m}^2$. Отводнена по време на строителството с дренажни системи. Изработване на специален проект за укрепване основите на Паметника на Съветската армия.

4. Метростанция 9 – I Стадион “Васил Левски”. Дълбочина на изкопа $H = 22,5$ m – 15 метра под ниво на подземни води. Укрепяването на изкопите е с шлицови стени подпрени с анкери. Част от станцията е изпълнена по метода “TOP-DOWN”. Отводнена по време на строителството с дренажни системи. Площ на укрепителните конструкции – $19\,000\text{ m}^2$

4.1. Стартова шахта за Тунелопробивна машина към Метростанция 9 – I. Дълбочина на изкопа $H = 22,5$ m. Укрепяване на изкопите е с шлицови стени подпрени със стоманени рамки.

5. Фундиране на естакада между Метростанция 10 – I “Жолио Кюри” и Метростанция 11 – I “Г.М. Димитров” в сложни геотехнически условия.

6. Метростанция 15 – I “Акад. Ал. Теодоров - Балан”. Дълбочина на изкопа $H = 13$ m. Изпълнение по открит способ. Укрепяване на строителен изкоп чрез т.нар. „Берлинска стена” от вертикално забити стоманени профили, подпрени с анкери.

7. Фундиране на Метростанция 22 – I “Софийска Света Гора” в сложни инженерно-геоложки условия.

8. Фундиране на естакада между Метростанция 22 – I “Софийска Света Гора” и Метростанция 23 – I “Летище София” в сложни инженерно-геоложки условия.

9. Фундиране на Метростанция 23 – I “Летище София” в сложни инженерно-геоложки условия.

II – РИ МЕТРОДИАМЕТЪР

1. Участъци между Метростанция 1 - II “Обеля” и Пътен възел “Надежда” – Изпълнение по открит способ. Дълбочина на изкопите $H = 15$ m. Укрепени с шлицови, стени подпрени с анкери.

2. Метростанция 8 - II “Сердика 2”. Максимална дълбочина на изкопите 28,30 m – 20 метра под нивото на подземните води. Укрепяването на строителния изкоп е с шлицови стени, подпрени с анкери. Проектът на станцията е иновативен, като изпълнението е извършено в изключително стеснени градски условия и при изпълнени стриктни изисквания за опазване на околното пространство със запазване на археологическите находки в зоната на станцията. Отводняването на строителния изкоп е чрез дренажна система, проектирана да запази нужния дебит на каптажа за минерална вода, отстоящ на около 25 метра от северната страна на станцията. Изкопите са изпълнени в непосредствена близост до Джамията, без да нарушат стабилитета ѝ.

3. Укрепяване стените на строителен изкоп на т.нар. РАБОТНА ШАХТА до Метростанция 10 - II “Европейски съюз”, нужна за оформяне на портала на метроучастък (изпълняван по Новоавстрийски тунелен метод) към Метростанция 11 - II “Джеймс Баучер”. Дълбочина на изкопите до $H = 15$ m. Укрепени с шлицови стени, подпрени с анкери.

III – ТИ МЕТРОДИАМЕТЪР

1. Стартова Шахта – III за ТВМ. Дълбочина на изкопа $H = 10$ m. Укрепена с шлицови стени, подпрени с анкери. За пръв път в света е приложена армировка в шлицовите стени само от фибри (без никаква конвенционална армировка) в зона на т.нар. “Меко око” за директно преминаване на ТПМ. Смело и перфектно решение, приложено с изключителен успех!

2. Депо за земни маси при стартова шахта – III. Дълбочина на изкопа $H = 6$ m. Укрепяване с шпунтова ограда.

3. Превръщане на стартовата шахта в тунел, чрез проектиране изпълнение на вътрешна конструкция.

4. Заздравяване на вход и изход на Метростанция 14 – III “Красно село” чрез инжектиране на цимент в зона на т.нар. “Меко око” за преминаване на тунелопробивната машина.

5. Заздравяване на вход и изход на Метростанция 12 – III “Бул. България” чрез инжектиране на цимент в зона на т.нар. “Меко око” за преминаване на тунело-пробивната машина.

6. ТВС (Тунелно водоотливно съоръжение) – Шахта – III. Дълбочина на изкопа $H = 22$ m. Укрепяване с шлицови стени, подпрени със стоманени рамки.

6.1. Рампа към ТВС за транспортиране на земни маси по време строителството. Дълбочина на изкопа $H =$ от 3 до 20 m. Укрепяване с шлицови стени при по-големи дълбочини и с “Берлинска ограда” от стоманени профили при по-плитки дълбочини. Подпиране с разпонки от стоманени тръби.

6.2. Междинно депо за земни маси. Дълбочина на изкопа $H = 6$ m. Укрепяване със шпунтова стена.

6.3. Вентилационна шахта – пръстеновидна, стъпваща директно върху новоизградения метротунел. Светъл диаметър – 7 m. Дълбочина на изкопа $H = 14,50$ m. Укрепена с шлицови стени – БЕЗ ПОДПИРАНЕ.

6.4. Вътрешна конструкция на ТВС (Тунелно водоотливно съоръжение) - проектиране изпълнение.

7. Заздравяване на вход и изход на Метростанция 11 – III “Медицински Университет” чрез неармиран бетон в зона на т.нар. “Меко око” за преминаване на тунело-пробивната машина.

8. Заздравяване на вход и изход на Метростанция 10 – III “НДК 2” чрез хоризонтални “Jet-grouting” колонии в зона на т.нар. “Меко око” за преминаване на тунелопробивната машина.

8.1. Метростанция 10 – III “НДК 2”. Дълбочина на изкопа $H = 25,5$ m. Укрепена с шлицови стени, подпрени с анкери - преработка на анкерното укрепяване.

9. Заздравяване на вход и изход на Метростанция 9 – III “Св. Патриарх Евтимий” чрез хоризонтални “Jet-grouting” колонии в зона на т.нар. “Меко око” за преминаване на тунелопробивната машина.

10. Метростанция 9 – III “Св. Патриарх Евтимий” - Осигуряване дъното на изкопа срещу воден подъем чрез сложно геотехническо решение с изпълнение на вертикални “Jet-grouting” колонии с врязване една в друга с различни дълбочини, в зависимост от големината на водния натиск. Площ $\sim 2\,500\text{ m}^2$.

11. Изчисления относно прогнозни слягания на сградата, намираща се на ъгъла на Бул. Патриарх Евтимий и ул. Граф Игнатиев при преминаване на тунелопробивната машина под нея. Указания за използване на променливо налягане на ТПМ-а при преминаване под сградата с цел недопускане на неравномерни слягания.

Автобиография на проф. д.т.н. д.х.к. инж. БОЖИДАР АСЕНОВ БОЖИНОВ (30.07.1932 г. – 16.11.2024 г.)

12. Проектно решение за начина на преминаване на ТПМ под съществуващите тунелни тръби от I-ви Метродиаметър. Светлото разстояние на преминаване на ТПМ под тунелите от I-ви Метродиаметър е само 1,43 m. Решението представлява само корекция на налягането на ТПМ при преминаване под всяка отделна тръба, без никакви други допълнителни усилвания или заздравявания на масива, като чрез измервания се доказва, че всички слягания са в допустимите граници. Това прави решението изключително смело и отговорно в условия на експлоатация и под нивата на подземни води на съществуващите тунелни тръби от I-ви Метродиаметър.

13. Заздравяване на вход на Метростанция 8 – III “Орлов Мост” чрез вертикални “Jet-grouting” колони в зона на т.нар. “Меко око” за преминаване на тунелопробивната машина.

14. Заздравяване на изхода на Метростанция 8 – III “Орлов Мост” чрез бетонов кожух в зона на т.нар. “Мско око” за преминаване на тунелопробивната машина.

15. Метростанция 8 – III “Орлов Мост”. Дълбочина на изкопа $H = 24,5 \text{ m} - 20 \text{ m}$ под водното ниво. Укрепяване с шлицови стени, подпрени с анкери. Отводняване по време на строителството с 8 вертикални дренажни кладенеца.

16. Изходна Шахта – III до Метростанция 6 – III “Театрална”. Дълбочина на изкопа $H = 20 \text{ m} - 15 \text{ метра}$ по нивата на подземните води. Укрепяване с шлицови стени подпрени с анкери. За пръв път в света е приложена армировка в шлицовите стени само от фибри (без никаква конвенционална армировка) в зона на т.нар. “Меко око” за директно преминаване на ТПМ. Проектиран е фундамент само с фибри (без никаква конвенционална армировка) за стъпване на ТПМ след влизане в шахтата. Смело и перфектно решение приложено с изключителен успех!

17. Превръщане на Изходна Шахта – III в тунел, чрез проектиране и изпълнение на вътрешна конструкция.

18. Метростанция 16 – III “Мизия”. Дълбочина на изкопа $H = 16 \text{ m}$. Укрепяване с “Берлинска стена” чрез сложна каскадна система на две нива на разполагане на вертикални стоманени профили. Подпирането е чрез обтегачи от стоманени профили, захванати между двете каскади от укрепителни конструкции.

Дата: от (месец/година) до (месец/година)	1958 г.- 2001 г.
Фирма / Институция	НИСИ - Научно-изследователски строителен институт София и МИННОГЕОЛОЖКИ УНИВЕРСИТЕТ СВ. ИВАН РИЛСКИ, София
Длъжност	Научен сътрудник, хоноруван преподавател във ВИАС /1962 – 1975 г./ старши научен сътрудник в НИСИ, доцент и професор – МГУ
Описание на работата	<u>ПРЕПОДАВАТЕЛСКА ДЕЙНОСТ ВЪВ ВИАС И МГУ:</u> От 1962 г. до 1975 г. – хоноруван преподавател във ВИАС-катедра „Земна механика и фундиране“. В МГУ. - От 1974 г до 2000 – редовен преподавател по ГЕОТЕХНИКА /Земна механика и фундиране/. От 2000 г. до 2019 г. включително – хоноруван преподавател по същата дисциплина – 57 години преподавателска дейност – 57 випуска. Четени лекции и по Строително дело и по Земеетръсно осигуряване на сгради, на целия университет – 4 години след земетресението през 1977 г. Ръководител на дипломанти, член на държавни изпитни и дипломни комисии. <u>НАУЧНА ДЕЙНОСТ В НИСИ И МГУ:</u> Ръководител на 17 задачи в НИС-МГУ, консултантска, проектантска и експертна дейност на над 4500 обекти в България и чужбина в областта на Геотехниката: Метро строителство, свлачища, фундиране на сгради в сложни инженерно-геоложки условия, укрепване на дълбоки строителни изкопи, пилотно фундиране, пристанищно строителство и др. Написани над 4500 експертизи, и проекти, свързани с проучване, проектиране и изпълнение на строителни обекти с различно предназначение, в това число и обекти от национален характер – АЕЦ – Козлодуй, свлачища „Кабакум“, „Зл. Пясъци“, пристанище Рени /за атомно гориво/ и др /ПРИЛОЖЕНИЕ 1 и ПРИЛОЖЕНИЕ 2 към настоящия документ/. Разработена собствена методика и програма за проектиране на анкерирани и конзолни подпорни конструкции – пилоти и шлицови стени. Програмата е използвана многократно за проектиране на метростанции, укрепване на дълбоки изкопи и за изчисляване на противосвлачищни конструкции. Проектант на над 5 000 обекта, консултант на над 3 500 обекта.

- Автор на Наредба №12/3.VII.2001 г. за проектиране на геозащитни строежи, сгради и съоръжения в свлачищни райони – използва се масово от съответните проектанți при проектиране на свлачища;

- Съавтор на Нормите за проектиране на плоско фундиране;

- Норми за проектиране на пилотно фундиране,

- Указания за изпълнение на насипни работи в строителството – всички в действие;

- Автор на корекция на закона на Кулон за земния натиск от 1773 г. За пръв път от 250 г. е доказано влиянието на кохезията върху наклона на плъзгателните повърхнини, което води до намаление на земния натиск по метод, различен от Ранкиновото решение. Това решение се прилага в практиката от автора при проектиране на укрепителни конструкции на изкопи с дълбочини до 30 метра.

ПУБЛИКАЦИИ:

Над 150 статии в научни списания в България, Австрия, Германия и Япония.

НАГРАДИ:

1. Удостоен със званието „ПОЧЕТЕН ГРАЖДАНИН НА СОФИЯ” за принос в строителството с Решение № 106 на СОС от 07.03.2013 г.;

2. Удостоен с „МЕДАЛ ЗА ЗАСЛУГА“ с УКАЗ № 83 на основание чл.98, т.8 от Конституцията на Република България, издаден на 07.05.2015 г. от Президента и Министър-Председателя за значителния му принос при подготовката на проектите, строителството и въвеждането в експлоатация на отделните участъци на Софийското метро;

3. Удостоен с „ОРДЕН “СВ. СВ. КИРИЛ И МЕТОДИЙ”“ ПЪРВА СТЕПЕН с УКАЗ № 140 на основание чл.98, т.8 от Конституцията на Република България, издаден на 01.06.2022 г. от Президента и Министър-Председателя за големите му заслуги за развитието на образованието, науката и строителното дело в Република България;

4. Удостоен от кмета на град София – Йорданка Фандъкова с „ГРАМОТА“ № 16 / 27.01.2023 г. за заслуги към Столична Община за значим принос при проектирането на метрото в гр. София;